

Mt 5,13-16

Dobré ráno, bratři a sestry,

minule jsem otevřel sérii kázání, ve které bych se rád souvisle věnoval Ježíšově kázání na hoře, tedy 5. – 7. kapitole Matoušova evangelia. Před měsícem jsem mluvil o blahoslavenstvích, kterými tahle Ježíšova promluva začíná a dnes bych chtěl pokračovat dalšími několika verši.

Kázání na hoře bývá často **vnímáno jako mravoučný text**. Jakési nové desatero, kterým se máme řídit, abychom došli odměny v nebesích. Série blahoslavenství, které jsme se věnovali minule, nám ale ukázala trochu jiný pohled. Ježíš nepřišel vysvětlit přijímací podmínky božského království, ale přišel do něj pozvat.

Kázání na hoře začíná jakýmsi představením **programu božského království**, které je otevřené právě pro všechny ty fyzicky i duchovně chudé, hladové a žíznící po spravedlnosti, všechny plačící a zbědované. Právě o tom bude v jeho kázání řeč – ukáže, co je v tomto království považováno za dobré, co v něm ob stojí, co má podle jeho měřítek cenu.

Po úvodním představení nebeského království v blahoslavenství se ale Ježíš obrací ke svým nejbližším. Svě kázání Ježíš pronáší před velkým zástupem lidí, kteří se na něj chodí dívat. Mimo tyto zástupy je tu ale také **hrstka učedníků**. Ti byli vyzváni k následování, již nabídku božského království přijali, ale co teď? Ježíš představil království boží a nyní jako by říkal: „Pro vás, přátelé, mám **speciální úkol**. Vy musíte tohle království nést dál mezi lidi.“

Pojďme přečíst další, dnes krátkou část kázání na hoře - **Mt 5, 13 – 16**.

Modlitba: *Kriste děkujeme, že jsi přišel na svět, abys pozval nás všechny do života v království nebeském. Díky, že jsi nás zavolal a prosím, ať i dnes slyšíme tvé pozvání a dej nám otevřená srdce a odvalu na tvé pozvání odpovídat.*

Ježíš ukazuje svým učedníkům, že v nebeském království mají specifické místo a úkol: „*Vy jste sůl země. Vy jste světlo světa.*“

Většina z nás už slyšela mnoho kázání a četli mnoho úvah na tyto verše, a tak nás už příliš nezaráží. Není ale **podivné říct o někom, že je sůl**? Nejčastěji výklad, se kterým se mnoho z nás už jistě setkalo, používá funkci soli jako **konzervantu**. Osolení bylo ještě nedávno jediným způsobem ochrany potravin před zkažením.

Vztáhneme-li to na učedníky, i oni by měli být jakýmsi konzervantem ve světě. Mají udržovat svět dobrý a nezkažený.

Mohli bychom najít mnoho dalších blahodárných vlastností a způsobů použití soli. Možností, jak s tímto Ježíšovým výrokem naložit, je mnoho. A nemyslím si, že je potřeba najít ten nejsprávnější. Právě ta **mnohoznačnost** je zajímavá a nutí k přemýšlení, jaký je tedy vztah učedníků ke světu.

Vybral bych si ale jeden výklad, který mě zaujal. Český biblista Jiří Mrázek poukázal na to, že výraz **sůl země** se přímo nabízí ke srovnání s ustáleným spojením **sůl moře**. Sůl je v moři jaksí beze stopy rozpuštěná, je nedílnou součástí mořské vody. Přesto ale nenechává vodu beze změny, ovlivňuje zásadně její charakter.

Jestliže jsou tedy učedníci solí země, znamená to, že i oni jsou jaksí **rozpuštěni mezi ostatními lidmi**, jsou jaksí nedílnou součástí světa, společnosti, kultury, ale svou přítomností zásadně **mění charakter světa**, působí na něj zevnitř.

Metafora světla je o něco srozumitelnější. Světlo je zkrátka užitečné, protože je díky němu **vidět**. Mimo to ale také světlo samotné **je vidět** a to za všech okolností.

Je zajímavé, že na rozdíl od jiných biblických míst, zde není světlo kladeno do **kontrastu s tmou**. Neříká se zde – vy jste světlo světa a ten svět žije v temnotě. Ježíšův výrok nemá vést k pýše učedníků, nemá jim ukázat, že oni jsou lepší než svět.

Světlo je prostě světlem, které je užitečné a hlavně – **je vidět**. „*Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.*“ Učedníci se prostě neschovejí – nejde to. Nemůžou být učedníky jen tak sami pro sebe v ústraní. Církev není místo, které se před okolním světem může schovat. Má být daleko víc podobné městu na kopci, které nejde přehlédnout.

Důležité je, že Ježíš neříká „budte solí, budte světlem“, ani „měli byste být solí / světlem“. Ježíš napřímo říká: „**Vy JSTE solí. Vy JSTE světlem.**“ Ježíš nenabízí určitou možnost, jak být jeho učedníkem. Jednou učedníky jsou a to znamená, že již jsou solí a již jsou světlem. Být učedníkem Ježíše Krista, to zkrátka vždy znamená být přítomný ve světě, žít život následovníků uprostřed světa – rozpuštěni ve společnosti jako sůl, viditelně jako svítící město na kopci. Jako by zde prostě nebylo na výběr.

Ježíš ale také neříká „vy **máte sůl / světlo.**“ Vy JSTE! Celá vaše existence, celý váš život uprostřed světa je solí a světlem. Celý váš život ovlivňuje a proměňuje charakter společnosti, ve které žijete, stejně jako sůl mění charakter vody, ve které je rozpuštěna.

Tato nutnost být solí a světlem, která doprovází následování Ježíše, je ještě podtržena představami **soli, která ztratila slanost, a světla, které je schovááno pod nádobu**. Tyto představy prostě nedávají smysl. Sůl, která není slaná, prostě není sůl. A světlo, které je

schované, nejspíš sice pod nádobou chvíli svítí, ale venku je prostě tma. Stejně tak učedníci, kteří nejsou solí a světlem – nejsou součástí společnosti, nemění svoje okolí, nechtějí, aby jejich okolí vidělo, že jsou učedníky – vlastně jako by vůbec učedníky nebyli.

Vy jste světlem, vy jste solí – a pokud ne, nemá to cenu, radši toho nechte. Takovou církev, která zde není pro okolní svět a kterou svět nevidí, království nebeské nepotřebuje.

„Ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ Království nebeské je otevřené dokořán pro všechny. Tak ani učedníci se **nemohou uzavírat před světem**. Nemohou si nechat své světlo a sůl pro sebe. Jako sůl a světlo jsou nutně solí ZEMĚ a světlem SVĚTA. Nemají to dělat pro sebe, ale právě pro tento svět, kterého jsou součástí.

Jejich skutky mají být vidět, ale ne proto, aby mohli učedníci sklídit obdiv světa, ale aby lidé vyznávali, že to mezi nimi činí Bůh. **Dobré skutky** nejsou skutky, které církev dělá kvůli vlastní popularitě, aby přilákala nové členy. Dobré skutky má církev konat prostě z lásky ke svému nebeskému Otci, a tím i z lásky ke světu a ke společnosti. Taková církev může pak být místem, kde se program nebeského království, který Ježíš chce ve svém kázání představit, může stávat alespoň v náznacích skutečností.

Nemohu si pomoci a nezamyslet se ve světle dnešního textu nad **stavem církve dnes**. Můžeme bezpečně říct, že naše sůl a naše světlo svítí? Jsme přítomni ve světě způsobem, který by svět obohacoval a proměňoval? Jsme vidět, svítíme všem bez rozdílu?

Chtěl bych věřit, že ano, ale nemohu se ubránit pocitu, že svět to vnímá jinak. Křesťané jsou vnímání, spíše než svému okolí prospěšná společenství, jako ti, kteří **neustále proti něčemu bojují**, hádají se mezi sebou, navzájem se označují za málo zbožné, nebo příliš radikální atd.

Díky Bohu však církev není pouze taková. Všude na světě můžeme najít **příklady, kde se církvi daří být církvi**, kde se daří být součástí světa tak, jak k tomu volá Ježíš.

Nedávno jsem četl zajímavou knížku od amerického pastora **Kevina Palaua**. Palau žije v Portlandu ve státě Oregon, který je považován za jedno z nejliberálnějších a nejprogresivnějších měst v USA, o čemž svědčí i to, že starostou Portlandu v době, o které Palau vypráví, byl první otevřeně žijící gay v takto veřejné funkci v USA.

V kontextu tohoto města byli křesťané známí především tím, **proti čemu bojují**. Jestliže lidé ve městě podporovali rovnost sexuálních menšin, křesťané byli proti. Jestliže lidé v Portlandu chtěli svobodu volby v otázce potratů, vědělo se, že křesťané bojují proti tomuto trendu. A tak církev byla vnímána jako zpátečnická často silně militantní skupina lidí.

Kevin Palau s několika pastory ve městě však chtěli tohle vnímání společnosti změnit. Rozhodli se být církví uprostřed Portlandu tak, jak věřili, že by to chtěl Ježíš. Setkali se městskými zastupiteli a položili jim jednoduchou otázku – **Jaké jsou nejlepší způsoby, jak můžou církve městu posloužit?**

Díky této jednoduché otázce se pak postupem času zformovala **dlouhodobá spolupráce mezi městem a místními církvemi**. Křesťané v Portlandu spojili síly a nabídli praktickou pomoc městu, ve kterém žijí. Tisíce dobrovolníků z řad místních církví materiálně pomáhají lidem bez domova, pomáhají uklízet a opravovat veřejný prostor, pomáhají dětem z nestabilních rodin lépe zvládat školní povinnosti...

... a mohli bychom vzpomenout desítky dalších projektů, které vznikly jen díky tomu, že se **skupina křesťanů nebála vyjít ven** z pohodlí svých modliteben a otevřít se svému okolí. Nebáli se jít vstříc předsudkům, které měli lidé o nich a nebáli se vzdát se vlastních předsudků o svém okolí. Jednoduše vzali vážně Ježíšovu výzvu být solí země a světlem světa.

To neznamena, že se svému okolí přizpůsobili. Stále si jsou vědomí, že rozdíly mezi církvemi a zbytkem města zde jsou. Stále trvají důležitá témata, na kterých se lidé názorově rozcházejí. Církve a zastupitelé v Portlandu se ale rozhodli dát své rozdíly na stranu a pracovat společně pro dobro celého města.

Bratři a sestry, **i my jsme solí a světlem**. I my máme velký úkol být součástí naší společnosti, našeho města, sousedství. Máme úkol naše okolí ovlivňovat, proměňovat a zkrátka přinášet nebeského království do společnosti a kultury, ve které žijeme. A tak společně přemýšlejme, ptejme se, modleme se, co to znamená v kontextu Chebu, České republiky, naší čtvrti, ulice, domu – jaké jsou potřeby lidí kolem nás? Jak jim můžeme sloužit? Jak můžeme přinášet principy království nebeského do širší komunity kolem nás? Jak být solí a světlem?

Amen.